

SIKKERHEDSDATABLAD

Ammoniumsulfat / Ammonium sulphate

SDS i overensstemmelse med EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), Bilag II

PUNKT 1: Identifikation af stoffet / blandingen og af selskabet / virksomheden

Udgivet dato 12.02.2014

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliets navn Ammoniumsulfat / Ammonium sulphate
CAS-nr. 7783-20-2
EF-nr. 231-984-1
Artikel nr. 805600
Formel (NH₄)₂SO₄

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Funktion Beskrivelse: Undervisning/Laboratorieforsøg

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn Frederiksen Scientific A/S
Postadresse Viaduktvej 35
Postnr. 6870
Poststed Ølgod
Land Danmark
Telefon +45 7524 4966
Telefax -
E-mail msds@frederiksen.eu
Web-adresse <http://www.frederiksen.eu>

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Telefon: 82 12 12 12
Beskrivelse: Giftlinien:

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen**

2.2. Mærkningselementer

2.3. Andre farer

PBT / vPvB

Stoffet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1. Stoffer

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold
Ammoniumsulfat	CAS-nr.: 7783-20-2 EF-nr.: 231-984-1		95 - 100 %

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Medicinsk behandling

Hvis der opstår eksem, åndedrætsbesvær, ætse- eller øjenskader skal der søges læge.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler

Brug vand eller vandtåge til nedkøling af ikke antændt lager.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand- og eksplosionsfare

Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft.

Farlige forbrændingsprodukter

Ved brand spaltes produktet og farlige luftarter så som SO_x, NO_x kan dannes.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprensning

Spild opfejes/opsamles til evt. genbrug eller overføres til egnede affaldsbeholdere.

6.4. Henvisning til andre punkter

Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring

Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted.

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r)

Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Komponentnavn	Identifikation	Grænseværdier	Norm år
Ammoniumsulfat	CAS-nr.: 7783-20-2 EF-nr.: 231-984-1		
Komponent	Ammoniumsulfat		
DNEL		<p>Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Lang sigt (gentages) - Dermal - Systemisk virkning Værdi: 12.8 mg/kg bw/day</p> <p>Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Lang sigt (gentages) - Oral - Systemisk virkning Værdi: 6.4 mg/kg bw/day</p> <p>Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Lang sigt (gentages) - Indånding - Systemisk virkning Værdi: 11.167 mg/m³</p> <p>Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Lang sigt (gentages) - Dermal - Systemisk virkning Værdi: 42.667 mg/kg bw/day</p> <p>Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Lang sigt (gentages) - Indånding - Systemisk virkning Værdi: 1.667 mg/m³</p>	
PNEC		<p>Eksponeringsvej: Vand Værdi: 0.0312 mg/L Henvisning: Marine</p> <p>Eksponeringsvej: Vand Værdi: 0.312 mg/L Henvisning: Fresh</p> <p>Eksponeringsvej: Vand Værdi: 0.53 mg/L Henvisning: Intermittent releases</p> <p>Eksponeringsvej: Jord Værdi: 62.6 mg/kg soil dw</p>	

8.2. Eksponeringskontrol

Sikkerhedsskilte

Beskyttelsesforanstaltninger til at forhindre eksponering

Instruktion om foranstaltninger til at forhindre eksponering

Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Undlad at spise, drikke eller ryge under arbejdet. Brug værnemidler som angivet nedenfor ved arbejde med produktet.

Beskyttelse af hænder

Beskyttelse af hænder

Brug beskyttelsehandsker af nitrilgummi. Anbefalet handske: Nitrilhandsker, engangs (086046-49), Nitrilhandsker, kraftige (086014-17).

Beskyttelse af øjne / ansigt

Øjenværn

Brug beskyttelsesbriller ved risiko for støv i øjnene. Anbefalet øjenbeskyttelse: Sikkerhedsbrille standard (085000), Ansigtsskærm (084500).

Beskyttelse af hud

Hudværn (andet end handsker)

Ikke påkrævet. Anbefalet Laboratoriekittel, bomuld (085600-72).

Passende miljøforanstaltninger eksponeringskontrol

Begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om muligt spildbakker under arbejdet.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Fast stof
Farve	Farveløs
pH	Status: I leveringstilstand Værdi: 5 - 6
Smeltepunkt / smeltepunktsinterval	Værdi: 280 °C
Vægtfylde	Værdi: 1,77 g/cm ³
Vandopløselighed	Uopløselig

9.2. Andre oplysninger

Fysisk farer

Molekylvægtsfordeling   Værdi: 132,14 g/mol

Andre fysiske og kemiske egenskaber

Fysiske og kemiske egenskaber	Molvægt: 132,14 g/mol.
Bemærkninger	Ingen.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

10.2. Kemisk stabilitet

10.3. Risiko for farlige reaktioner

10.4. Forhold, der skal undgås

Forhold der skal undgås	Ingen kendte.
-------------------------	---------------

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås	Undgå kontakt med stærke baser. Undgå kontakt med stærke reduktionsmidler. Undgå kontakt med stærke syrer.
----------------------------	---

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter	Ved brand eller kraftig opvarmning spaltes produktet og farlige luftarter så som NO _x , SO _x kan dannes.
-------------------------------	--

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Ammoniumsulfat
Akut giftighed	Type toksicitet: Akut Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Oral Værdi: 4250 mg/kg bw Forsøgsdyrsart: Rat Type toksicitet: Akut Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Dermal Værdi: > 2000 mg/kg bw Forsøgsdyrsart: Rat

Potentielle akutte virkninger

Indånding	Indånding af støv kan virke irriterende på de øvre luftveje.
-----------	--

Forsinkede virkninger / gentagen eksponering

Generelt	Ingen kendte.
----------	---------------

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Økotoksicitet Testdata foreligger ikke.

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Ammoniumsulfat
Giftig for vandmiljø, fisk	Værdi: 130 - 210 mg/L Testvarighed: 96 h Metode: LC50
Giftig for vandmiljø, alger	Værdi: 2700 mg/L Testvarighed: 18 days Metode: EC50
Giftig for vandmiljø, krebs	Værdi: 47,7 mg/L Testvarighed: 96 h Metode: LC50

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Persistens og nedbrydelighed Testdata foreligger ikke.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale Produktet er ikke bioakkumulerbart.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater Stoffet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Foreskriv passende metoder til bortskaffelse Produktet er ikke farligt affald i henhold til Affaldsbekendtgørelsen. Det anbefales, at spild og affald bortskaffes via den kommunale affaldsordning med nedenstående specifikationer.

EAK-kode nr. EAK: 16 05 09 Kasserede kemikalier, bortset fra affald henhørende under 16 05 06, 16 05 07 eller 16 05 08, Kemikalie affaldsgruppe: X

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)**14.3. Transportfareklasse(r)****14.4. Emballagegruppe****14.5. Miljøfarer****14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren****14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden****PUNKT 15: Oplysninger om regulering**

EF-nr. 231-984-1

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering**

Kemikaliesikkerhedsvurdering er gennemført Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger

Referencer til den vigtigste faglitteratur og de vigtigste datakilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.

Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger.

Bekendtgørelse nr. 849 af 24. juni 2014 af lov om kemikalier.

Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.

Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald.

EU forordning nr. 1907/2006 (REACH).

EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.

EU forordning nr. 276/2010.

ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Udarbejdet af

mediator A/S, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: DH